

Pälkäneen kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2024

KH 24.03.2025 § 37
21/02.06.01.03/2025

Kunnanhallituksen on kuntalain 113 §:n mukaan laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittaa allekirjoituspäivänä päätös- ja toimintavaltainen hallitus.

Pälkäneen kunnan talous painui alijäämäiseksi vuoden 2024 osalta. Tilikauden tulos oli ollut neljä edellistä vuotta ylijäämäinen. Vuoden 2024 talouden tilanne oli odotetusti haastellinen ja alkuperäisessä talousarviossa tilikauden alijäämä oli noin 378 000 euroa ja muutetussa talousarviossa noin 1 092 000 euroa alijäämäinen. Vuoden 2024 osalta heikompaa tulosta selittää toimintatuottojen supistuminen ja toimintakulujen kasvu 2023 vuoteen verrattuna sekä valtionosuuksien merkittävä (n. 544 000 euroa) supistuminen. 2023 vuoteen nähden verotulojen osalta kunnan tulovero- ja kiinteistöverotuotot kasvoivat, mutta vastaavasti yhteisöverotuotot pienenevät. Yhteisöverotuottojen pienentymisen taustalla vaikuttaa 2023 vuoden niin sanotut verohännät sekä yritysten yleinen heikompi taloudellinen tilanne.

Tilinpäätöksen 2024 mukainen tulos on 818 416,24 euroa alijäämäinen ja 306 366,60 euron suurusten poistoerojen tuloutuksen jälkeiseksi alijäämäksi muodostuu 512 049,64 euroa. Kunnan taseen mukainen ylijäämä 31.12.2024 on 16 113 417,33 euroa (2 586 euroa/asukas) ja poistoeroa on taseessa jäljellä 31.12.2024 yhteensä 1 331 799,70 euroa.

Vuonna 2024 ei nostettu talouasrviolainaa. Lainoja lyhennettiin talousarvon mukaisesti noin 880 000 eurolla. Kunnan lainamäärä jatkoi laskuaan edellisvuosien tapaan ja oli 31.12.2024 noin 5 900 000 euroa. Asukasta kohden lainamäärä oli 955 euroa (2023 vuonna 1 080 euroa/asukas). Manner-Suomen kuntien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan vuoden 2024 lopussa asukasta kohden 3 380 euroa, joten kunnan lainakannan tilanne 2024 vuoden lopussa varsin maltillinen. Kunnan rahavarat kasvoivat 2023 vuoden lopun tilanteesta noin 376 000 euroa.

Kuntakonsernin tilikauden tulos on 785 249,11 euroa positiivinen ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen on 776 676,49

euroa ylijäämäinen. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin eli kunnan ja konserniyhteisöjen yhteenlasketun kannattavuuden sekä taloudellisen tuloksen. Konsernitilinpäätöksestä vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet sekä vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta. Konsernin asukaskohtainen lainamäärä oli 31.12.2024 1 713 euroa (1 885 euroa/asukas 2023 vuonna). Konsernin tase ei ole täysin vertailukelpoinen edellisvuoteen nähden johtuen vertailuvuoden korjausten takia. Korjaukset liittyvät Pälkäneen Valokuitu Oy:n aineellisten hyödykkeiden korjauksiin sekä sijoitusten alla olevien muiden osakkeiden ja osuuksien muutoksiin konsernin sisällä.

Kunnan maksuvalmius pysyi edellisten vuosien tapaan hyvällä tasolla ja oli 31.12.2024 tilanteessa peräti noin 69 päivää. Kassan riittävyys parani 2023 vuoteen nähden noin 13 päivää. Kuntaliiton tekemän ohjeistuksen mukaan tavanomaisen maksuvalmiuden ylläpitäminen edellyttää kunnissa noin 10–15 päivän kassan riittävyttä, joten kassan ja maksuvalmiuden voidaan nähdä olevan hyvällä ja vahvalla tasolla.

Investointien (netto) toteuma oli 2 140 609,52 euroa. Investoinnit toteutuivat muutettua talousarviota (2 938 000 euroa) noin 797 000 euroa pienempänä. Investointien (netto) toteumaprosentiksi muodostui 72,86 prosenttia. Suurimmat euromääräiset investoinnit olivat Luopioisten lämmitysjärjestelmän uusiminen (301 000 euroa), Pälkäneveden yritysalueen katujen korjaus (350 000 euroa), Luopioisten keskustan parkkipaikan korjaus (231 000 euroa) ja Keskitien peruskorjaus (263 000 euroa).

Kunnanvaltuuston nähden sitova toimintakate ylittyi vesihuoltolaitoksen, maankäytön ja kaavoituksen sekä sivistyspalveluiden toimialojen osalta. Vesihuoltolaitoksen toimintakate on plusmerkkinen talousarviossa muista toimialoista poiketen. Vesihuoltolaitoksen toimintakate toteutui n. 82 000 euroa muutettua talousarviota heikompana. Vesilaitoksen toimintatuotot jäivät odotettua pienemmäksi ja toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion. Maankäytön ja kaavoituksen toimintakate ylittyi noin 20 000 euroa johtuen palveluiden ostoista ja sivistyspalveluiden toimintakate ylittyi 39 000 euroa henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen ylitysten takia. Tilinpäätöskirjassa (liitteenä) on kuvattu tarkemmin toimialojen toteuma ja ylitysten tarkemmat perustelut.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot toteutuivat muutettua talousarviota heikommin ja toteuma jäi noin 12 000 euroa muutettua talousarviota pienemmäksi. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 70 000 eurolla. Kuitenkin henkilöstökulut toteutuivat muutettua talousarviota 39 000 euroa pienempänä, mutta suurin ylitys tuli aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmässä (noin 104 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden), jonka taustalla vaikutti edelleen yleinen hintatason nousu.

Liitteenä olevassa tilinpäätöskirjassa on kuvattu talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on laadittu Pälkäneen voimassa olevan kuntastrategian pohjalta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa on onnistuttu kohtalaisen hyvin. Lisäksi tilinpäätöskirjassa on esitetty kuntakonsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, kunnan tytäryhtiöiden tuloslaskelmat sekä yhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt tilinpäätöksen valmistelun tilannetta kokouksessaan 10.3.2025.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 73 §, kuntalaki 113–115 §
Valmistelija	Aatu Laamanen, talousjohtaja p. 050 469 8477, aatu.laamanen@palkane.fi
Esitys	Kunnanjohtaja Pauliina Pikka Kunnanhallitus päättää 1. esittää valtuustolle tilikauden alijäämäisen tuloksen 818 416,24 euroa käsittelyä seuraavasti: - aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 306 366,60 euroa - tilikauden alijäämä 512 049,64 euroa siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli- /alijäämätilille. 2. esittää valtuustolle, että esittelytekstin mukaiset talousarvion ylitykset hyväksytään. 3. että talousjohtajalle ja kunnanjohtajalle myönnetään valtuus tehdä tilinpäätökseen tilintarkastusvaiheessa esille tulevia teknisluonteisia tarkistuksia ja korjauksia. 4. allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2024, jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja saattaa sen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti. Kokoustauko klo 18:50-18:55.